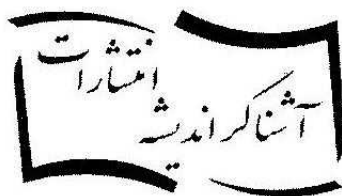

انتقال دعوای مدنی

کامل حمید
سید محمود موسوی

چاپ نخست - بهار ۱۴۰۰

www.ketab.ir

سرشناسه	: حمید، کامل، ۱۳۶۳-
عنوان و نام پدیدآور	: انتقال دعوای مدنی / کامل حمید، سید محمود موسوی.
مشخصات نشر	: اهواز: آشنایان اندیشه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۴ ص.
شابک	: ۸۰۰۰۰ ریال ۴-۶-۹۸۳۶۴-۹۷۸-۶۳۲
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اقامه دعوا -- ایران -- دعوای
موضوع	: Actions and defenses -- Iran -- Cases
موضوع	: آیین دادرسی مدنی -- ایران
موضوع	: Civil procedure -- Iran
شناسه افزوده	: موسوی، سید محمود، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره	: KMH۴۶۳۰
رده بندی دیویی	: ۳۴۷/۵۵۰۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۷۷۲۸۸۵۹
اطلاعات رکورد کتابشناسی	: فیبا

نام کتاب: انتقال دعوای مدنی

پدیدآوران: کامل حمید و سید محمود موسوی

ناشر: آشنایان اندیشه

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بهاء: ۸۰۰۰۰ تومان

اخطار!

«هرگونه چاپ و تکثیر (اعم از اقتباس مطلب بدون ذکر منبع، زیراکس، بازنویسی، ضبط کامپیوتری، تهیه فایل متنی یا تحت لوح فشرده و نظایر آن) از محتویات این اثر بدون اجازه کتبی از پدیدآورندگان ممنوع است. متخلفان به موجب بند ۵ از ماده ۲ قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند».

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به پدیدآورندگان است

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
پیشگفتار	۱۱
مقدمه	۱۳
فصل اول: مفاهیم و مبانی	۱۷
مبحث اول: مفهوم انتقال دعوی	۱۹
گفتار اول: مفهوم انتقال	۲۰
بند اول: انتقال مسبوق به نقل	۲۱
بند دوم: انتقال غیر مسبوق به نقل	۲۳
گفتار دوم: مفهوم دعوی	۲۵
بند اول: تمییز مفهوم دعوی از مفاهیم مشابه	۲۹
الف: تمییز مفهوم دعوی از مفاهیم قریب	۲۹
۱- تمییز مفهوم دعوی از مفهوم حق طرح دعوا	۲۹
۲- تمییز مفهوم دعوی از اقامه دعوا	۲۹
ب: تمییز مفهوم دعوی از مفاهیم غریب	۳۰
۱- تمییز مفهوم دعوی از مفهوم اقرار	۳۱
۲- تمییز مفهوم دعوی از مفهوم شهادت	۳۲
بند دوم: حق و مفهوم دعوی	۳۴
گفتار سوم: انتقال دعوی	۴۹
مبحث دوم: طرح دعوی و شرایط پذیرش آن	۵۰
گفتار اول: مدعی، منکر و تداعی	۵۰
گفتار دوم: شرایط مدعی و دعوی	۵۲

فصل دوم: ماهیت و آثار انتقال دعوای مدنی.....	۶۱
مبحث اول: ماهیت انتقال دعوی	۶۳
گفتار اول: قائم مقام قانونی	۶۳
بند اول: ماهیت قائم مقام قانونی و تفاوت آن با نمایندگی	۶۵
الف: ماهیت نمایندگی در قالب نظریه وکالت و نیابت	۶۶
ب: ماهیت قائم مقام در قالب نظریه نیابت و جانشینی	۷۱
بند دوم: اهمیت و جایگاه آثار حقوقی مترتب بر قائم مقام	۷۵
گفتار دوم: قابلیت انتقال موضوع دعوی	۸۲
بند اول: نقل و انتقال پذیری حق در دعوی	۸۶
الف: قابلیت نقل پذیری حق	۸۷
ب: قابلیت انتقال پذیری حق	۹۰
بند دوم: انتقال طلب و دین و تضمینات پس از انتقال آن	۹۵
الف: مقایسه تبدیل تعهد با انتقال تعهد	۹۶
۱- مقایسه تبدیل تعهد با انتقال دین	۹۷
۲- مقایسه تبدیل تعهد با انتقال طلب	۱۰۲
ب: تضمینات تعهد در اثر انتقال آن	۱۰۶
مبحث دوم: آثار انتقال دعوی	۱۱۱
گفتار اول: انتقال دعوی در پیشینه قانونگذاری	۱۱۱
بند اول: انتقال دعوی و قوانین موجود	۱۱۲
بند دوم: انتقال دعوی در رویه قضایی	۱۱۵
گفتار دوم: اثر انتقال دعوی در حقوق ایران	۱۱۸
بند اول: حفظ حقوق منتقل الیه در مقابل ناقل	۱۱۸

پیشگفتار:

به طور معمول اگر مال یا حق منتقل گردد، انتقال گیرنده «قائم مقام» است. اما زمانی که موضوع دعوی در حین دادرسی منتقل می گردد، وضعیتی متفاوت دارد. قائم مقام از اعمال و اقدامات سابق ناقل اثر می پذیرد. یعنی حقوق سابق او را دارا و تعهدات سابق او را عهده دارد می شود. دادرسی ناظر به گذشته و حال و آینده است. با توجه به این ویژگی، در مورد مقاطعی از دادرسی که تا زمان انتقال طی شده باشد، انتقال گیرنده قائم مقام است، اما از زمان انتقال به بعد، منتقل الیه شخصی اصیل و دارای حقوق مستقل است.

بنابراین، اگر از طرف دادگاه به دادرسی دعوت نشود، حسب مورد ورود ثالث، جلب ثالث و اعتراض ثالث او میسر است. در مراودات مردم دیده می شود مالی که در مورد آن اقامه ی دعوی گردیده است، در حین دادرسی از طرف یکی از اصحاب دعوی و معمولاً متصرف به شخص ثالثی منتقل شده است.

همچنین، مشاهده شده است که در جریان دادرسی بایه دلیلی، موضوع دعوی منتقل یا یک طرف دعوی جای خود را به دیگری واگذار می گردد.

با وجود انتقال مال به شخص ثالث وضعیت دادرسی چه خواهد شد؟ به عبارت دیگر تکلیف دادگاه و اصحاب دعوی چیست؟ در رویه قضایی دیده می شود که دادگاهها، بدون توجه به انتقال، دعوی را به طرفیت انتقال دهنده ادامه و در نهایت انشاء رأی می نمایند. همچنین دیده می شود که انتقال دهنده را ذینفع در دعوی نمی دانند و منتقل الیه را به دادرسی دعوت و با حضور او دادرسی را ادامه می دهند. این که کدام یک از این دو طریق درست است و یا راه سومی باید در پیش گرفته شود محل بحث است که در این نوشتار به بررسی آن

پرداخته می‌شود. آنچه که در این کتاب، مدنظر ما است تبیین انتقال دعوی مدنی نسبت به انتقال حق یا موضوع دعوی است که در حالت نخست موجب بی‌حق شدن شخص واگذارنده و در حالت ثانی موجب تغییر خواسته و یا رد دعوی می‌شود.